

Justitiedepartementet

Borgholms kommuns yttrande över utredningen Vägar till ett tryggare samhälle SOU 2021:85

Borgholms kommun lämnar härmed sina synpunkter på utredningen Vägar till ett tryggare samhälle.

Borgholms kommun vill inledningsvis påpeka att det är helt naturligt att brottsförebyggande arbete fokuserar på kommuner, platser och miljöer där brott är som mest frekventa. Detta yttrande ska därför inte ses som kritik mot utredningens fokusområden, utan endast som påpekanden att förutsättningarna är olika. En liten relativt trygg landsbygdskommun har inte så mycket att ta till sig från det nationella brottsförebyggande arbetet. Det skulle behövas andra typer av undersökningar och kanske även forskning. Med den omvärldsbild vi har idag i åtanke är det dock naturligt att trygga kommuner inte blir de mest prioriterade.

Statistiken som utredningen bygger på omfattar huvudsakligen brott som leder till åtal. Antalet lagförda brott beror delvis på kapaciteten hos polis och åklagarmyndighet. Flera av de typer av brott som sällan leder till åtal, som våld i nära relationer, bedrägerier via nätet eller telefon eller hot och hat på nätet kanske kan antas vara mera jämnt spridda över landet. Denna typ av brott skulle kunna vara lika vanliga i vår kommun som på andra platser, även om vår kommun i de trygghetsmätningar som görs bedöms som en mycket trygg kommun.

I del två av utredningen om samhällets stöd till brottsoffer kommer den typen av brott som inte syns lika tydligt i statistiken mera i fokus. Det är också den typen av brott där kommuner har en väsentlig del av ansvaret att ge stöd till brottsoffer.

Utredningen hämtar inspiration till hur brottsförebyggande arbete ska bedrivas från storstadsmiljöer, vilket också tydliggörs. Det gör att många av utredningens tankar, idéer och förslag till arbetssätt känns irrelevanta i en liten glesbygdskommun. I utredningen saknas stöd till den lilla kommunens sätt att arbeta.

Ytterligare en reflektion är frågan vad som gör en kommun trygg? Borgholms kommun har de senaste åren närmast toppat listan över att vara tryggaste kommun i olika mätningar i södra Sverige. Antalet anmälda brott motsäger inte trygghetskänslan, men det kan inte vara den enda förklaringen. Det är flera kommuner som har lika lågt antal brott per invånare utan att för den skull upplevas lika trygga. Det skulle vara spännande att undersöka alternativa förklaringar till den upplevda tryggheten närmare.

Nedan följer några mera specifika synpunkter på delar av utredningen:

Utredningen påstår att brottsförebyggande samordnare i glesbygdskommuner ägnar hälften så stor del av sin arbetstid åt brottsförebyggande arbete jämfört med samordnare i andra, större kommuner (sid 96 del I). Vi vill påstå att om så är fallet ägnar samordnaren i glesbygd relativt sett betydligt mera tid åt brottsförebyggande arbete. Om man ska relatera arbetsinsats i små kommuner måste arbetstiden sättas i relation till den totala arbetstiden som görs i kommunen. Den totala arbetsinsatsen (antalet anställda eller årsarbetskrafter) i en kommun är tydligt relaterat till antalet invånare i kommunen. En kommun med 10 000 invånare och en brottsförebyggande samordnare som lägger 10% av sin tid på brottsförebyggande arbete lägger relativt sett lika mycket tid på brottsförebyggande arbete som en samordnare som lägger 100% av sin tid på arbetet i en kommun med 100 000 invånare. Denna princip gäller i stort sett alla kommunala frågor och inte endast brottsförebyggande, och bör beaktas i jämförelser mellan kommuner.

Vi vet att män och pojkar är kraftigt överrepresenterade i brottsstatistiken jämfört med kvinnor och flickor, vilket utredningen också nämner (sid 104, del I). Ändå finns nästan inga slutsatser med ett genusperspektiv utan det handlar hela tiden om "män och kvinnor" eller "flickor och pojkar". Undantaget är när det handlar om mäns våld mot kvinnor och hedersvåld.

Utredningen föreslår utökat ansvar för kommuner för stöd till brottsoffer, och refererar till Utredningen Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) som vill utöka stödet till kommuners systematiska uppföljning av arbetet. Borgholms kommun har tidigare tagit ställning till det förslaget och ser det som en naturlig följd av det ansvar kommunerna redan har. I kommunen finns redan idag ett bredare brottsofferstöd än lagen kräver och ett aktivt brottsförebyggande arbete, bland annat genom vårt förebyggande team som aktivt söker upp ungdomar i deras miljöer, även på kvällar och helger. Till det kommer ett nära samarbete med polisen.

Borgholms kommun
Kommunledningsförvaltningen

Linda Hedlund
Utvecklingsstrateg